

УДК 002.1-028.45:027.021

Олена Постельжук,
кандидат наук із соціальних комунікацій,
завідувач кафедри документознавства та інформаційної діяльності,
доцент Дубенської філії Університету "Україна"

Огляд як вид інформаційно-аналітичних продуктів обласних універсальних наукових бібліотек

У статті проаналізовано авторські підходи до визначення поняття "огляд", а також його різновидів з погляду наукового поділу і практичного застосування. Охарактеризовано основні види оглядових інформаційних продуктів, створених у результаті інформаційно-аналітичної діяльності обласних універсальних наукових бібліотек України.

Ключові слова: огляд, інформаційно-аналітична діяльність бібліотек, інформаційно-аналітичний продукт, обласна універсальна наукова бібліотека.

Сучасний етап інформаційно-аналітичної діяльності бібліотек дає поштовх для розвитку нових різновидів інформаційних продуктів, одним із яких є оглядові видання. Збільшення попиту на них стимулювало стрімкий розвиток та вдосконалення цієї продукції, що, відповідно, спонукає до подальших наукових розвідок.

Мета статті — розглянути оглядові документи як різновид інформаційно-аналітичної продукції обласних універсальних наукових бібліотек (ОУНБ) України та функціональне призначення цих видань. Джерелами розвідки стали звіти ОУНБ за 2010—2011, 2013 рр. та веб-сайти бібліотек періоду 2012, 2014 рр.

У вивчення термінологічних аспектів, видів, сфер застосування та методики створення оглядових документів вагомий внесок зробили провідні українські та зарубіжні науковці. Зокрема, ці інформаційні продукти стали предметом дослідження російських вчених Д. Блюменау, О. Гречихина, В. Соловйова, Ф. Абдулліної, І. Кузнецової, Т. Захарчук та інших.

Неможливо оминути імена українських фахівців, чий праці є основоположними у вивченні інформаційних документів, у тому числі оглядових, визначенні їх місця й ролі у забезпеченні потреб користувачів, а саме: Н. Кушнарєнко, В. Удалова, Г. Швецова-Водка, Л. Філіпова, М. Сорока. Також варто згадати вітчизняних науковців, які продовжують досліджувати особливості створення, застосування, використання оглядових інформаційних продуктів: О. Карпенко, Т. Коляда, О. Яценко, Г. Власова, В. Лутовинова і Л. Титова, І. Захарова, Т. Горбаченко, І. Коханова та багато інших.

Розглянемо основні дефініції поняття "огляд", які пропонують провідні спеціалісти галузей документознавства та інформаційної діяльності, бібліотекознавства й бібліографознавства.

Д. Блюменау розуміє огляд як вид науково-технічної літератури: літературний твір, що містить зведену характеристику стану будь-якого питання із таким ступенем згортання, який потрібний для орієнтації відповідної категорії споживачів інформації в документному й інформаційному потоках [1, с. 96].

Оглядовий продукт, як зазначають Н. Кушнарєнко і В. Удалова, — це інформаційний документ, що містить один або кілька оглядів. Він відображає зміст первинних джерел

із певної проблеми (теми, питання) і дає оцінку виявленої інформації через їхнє аналітично-синтетичне опрацювання. Його основу становить огляд — текст, що містить концентровану інформацію, отриману внаслідок відбору, аналізу, систематизації та логічного узагальнення відомостей з великої кількості першоджерел із певної теми за певний проміжок часу [8, с. 311].

Г. Швецова-Водка подає таке визначення: "Огляд — узагальнена характеристика кількох документів". Вона зазначає, що цей термін застосовують як для позначення способу бібліографічної характеристики, що існує у вигляді статей у журналах, газетах чи виданнях органів НТІ, так і певного типу бібліографічного посібника, що є зв'язною розповіддю про документи [11, с. 79—80].

О. Яценко вважає, що огляд — це інформаційний документ, який створюється шляхом аналітико-синтетичної (логічної) переробки документної інформації та узагальнення даних з метою отримання необхідного вивідного знання про стан, розвиток і можливі (оптимальні) шляхи вирішення проблеми [14, с. 8].

На думку О. Карпенка, під аналітичним оглядом слід розуміти форму представлення аналітичного документа, який є концентрованим викладом змісту сукупності вторинної інформації з певної теми за певний проміжок часу [6]. Вважаємо, що подані визначення суттєвих відмінностей не мають.

Мета оглядового видання — збір і аналіз великої кількості документів, переробка їх в єдиний компактний продукт. За характером інформації оглядове видання найповніше відображає зміст першоджерел, відрізняється науковою глибиною їх опрацювання. Результатом є висновки і практичні рекомендації, зроблені на базі аналізу змісту первинних документів, критична оцінка їх актуальності та перспективності [5, с. 16].

Для з'ясування суті певного виду оглядових документів, визначення специфіки їх створення та ефективного використання розроблено класифікації оглядів. Проте єдиної загальноприйнятої системи розподілу немає, адже у науковому світі існує кілька підходів до неї.

Зокрема, Д. Блюменау поділяє оглядові документи на бібліографічні, реферативні та аналітичні [1, с. 97]. Н. Кушнарєнко за характером інформації (ступенем згортання первинної інформації, методами аналізу, характером узагаль-

нення) виокремлює *бібліографічні, реферативні, аналітичні й прогностичні* [9, с. 211]. Н. Кушнарєнко і В. Удалова також подають додаткову класифікацію оглядових документів. Зокрема, за цільовим призначенням та методикою створення вони розподіляються на такі види: *експрес-інформація, бібліографічний огляд, реферативний огляд, огляд-обґрунтування, щорічний огляд, щорічна доповідь, оглядова довідка* тощо [8, с. 311].

На думку М. Сороки, "основним чинником, який визначає зміст і форму огляду, є мета його підготовки". Виходячи з цього, автор виокремлює дві групи оглядів: *бібліографічні та огляди стану питання* — і зауважує, що найскладнішим і синтетичним видом вторинної інформації є науково-аналітичні огляди літератури. Вони уміщують систематизовані, узагальнені відомості про стан, тенденції та перспективи розвитку окремої галузі суспільної діяльності чи проблеми. Аналітичний огляд — це детальна розповідь, де подано зведену характеристику певного питання, проблеми, теми, що базується на інформації, отриманій з літератури [10].

Г. Швецова-Водка визначає огляди як жанри науково-інформаційної літератури, розрізняючи *реферативні, бібліографічні та аналітичні* [12, с. 289]. Крім того, науковець пропонує за тематикою складання класифікувати їх так: *економічні, комерційні, наукові, внутрішні, зовнішньополітичні, міжнародні, іноземні, кіноогляди, телевізійні, радіоогляди, книжкові, журнальні, газетні, спортивні й огляд листів* [11, с. 305].

Детальну багатоаспектну класифікацію оглядів наводять Л. Філіпова та І. Захарова. Вони поділяють огляди залежно від:

- предмета аналізу — на *бібліографічні і огляди стану питання*;

- мети складання — на *ті, що концентрують досягнення науки або техніки в певній галузі й за певний період часу, і ті, що спрямовані на вирішення конкретних практичних завдань*;

- призначення — на *огляди для вузьких спеціалістів, для керівників, науково-популярні*;

- видів використаних першоджерел — на *огляди періодичних видань, патентних описів, рекламних повідомлень та ін.*;

- широти тематики — на *вузькотематичні та комплексні*;

- наявності зіставлень і прогнозів — на *порівняльні і такі, що не містять зіставлень, містять і не містять прогнозів та ін.*;

- періодичності підготовки — на *періодичні і разові*;

- функціонального призначення в документальній системі — на *аналітичні, ситуаційні, тематичні, проблемні*;

- способів поширення — на *опубліковані, ті, що не публікуються і депоновані* [3, с. 213—214].

О. Яценко вважає, що оглядові документи можна класифікувати за сукупністю ознак, зокрема: характером інформації (глибиною згортання первинних даних, методом аналізу та видом узагальнення); метою складання; читачким призначенням; видами використаних першоджерел; широтою тематики (тематичні межі); наявністю зіставлень і прогнозів; періодичністю підготовки; способом поширення; хронологічною ознакою; місцем і мовою документів, що оглядають; структурою. Також науковець зазначає, що залежно від мети підготовки доцільно виокремити дві групи: *бібліографічні та огляди стану питання*, які, в свою чергу, розподіляються на реферативні та аналітичні. О. Яценко пропонує структурувати бібліографічні огляди за типом на *інформаційні та рекомендаційні*, а за змістом — на *джерелознавчі, або тематичні, персональні, огляди нової літератури та огляди інформаційних видань*. За цільовим призначенням аналітичні огляди науковець розподіляє на *огляди-обґрунтування, підсумкові та прогностичні* [14, с. 10—17].

Однак запропоновані класифікації не можна вважати вичерпними. Наприклад, варто додати, що за формою подання споживачеві огляди можуть бути усними чи письмовими; за способами оприлюднення — рукописними, друкованими, відео, аудіальними, електронними.

Виходячи із поданих визначень та формулювань назв видів оглядових документів, робимо висновок, що *огляд* — це зручна форма інформаційно-аналітичної продукції, яка дозволяє значно зменшити часові затрати споживачів інформації на ознайомлення з низкою першоджерел із визначеної теми. Є також певні відмінності у поділі оглядів на види, хоча більшість науковців виокремлюють бібліографічні, реферативні та аналітичні.

С. Дригайло відносить огляди до різновидів інформаційної продукції, що надається в результаті бібліографічного обслуговування [2]. Проте, на нашу думку, створення оглядів — це, власне, вже процес інформаційно-аналітичної діяльності (ІАД), якщо в документі подано певні оцінки розвитку проблемної ситуації або зіставлено різні погляди. Крім того, як зазначалось, в огляді неодмінно застосовують методи аналізу, синтезу, узагальнення, а також інтелектуальну творчість людини. Тому, на нашу думку, огляд можна вважати саме інформаційно-аналітичним продуктом.

Спробуємо проаналізувати, які види оглядів готують обласні універсальні наукові бібліотеки України, визначити їхнє функціональне призначення та навести характерні приклади.

Оскільки популяризація екологічних знань є одним із пріоритетних напрямів діяльності Вінницької ОУНБ, її спеціалісти готували **бібліографічні огляди** за темами: "Екологічна оселя", "Злочини проти довкілля: аналіз сучасного стану". Така форма викладу інформації стала складовою частиною соціокультурних заходів, зокрема у відділі літератури та інформації з питань економіки і права, у відділі літератури та інформації з гуманітарних наук, у відділі літератури та інформації виробничого профілю.

У Рівненській ОУНБ переважали **тематичні бібліографічні огляди** друкованої та електронної продукції з різних галузей знань. Зокрема, у 2010 р. запропоновано бібліографічні огляди літератури: "Ти знаєш, що ти людина" (до 75-річчя від дня народження В. Симоненка); "Поетичний світ Ліни Костенко" (до 80-річчя від дня народження); "...Нелегко відірвати себе від України" (до 130-річчя від дня народження В. Винниченка) та ін. Також створено огляди електронних видань із краєзнавства, рівнезнавства.

Бібліографічні огляди Житомирської ОУНБ мали здебільшого біографічну спрямованість і були присвячені представникам національної історичної науки — І. Гізелю, О. Рігельману, Д. Бантишу-Каменському, Д. Яворницькому та ін. Також фахівці готували бібліографічні огляди із циклу "Творці української педагогічної науки", присвячені ювілеям видатних вітчизняних педагогів. Найцікавішими **інформаційно-бібліографічними оглядами** у відділі літератури іноземними мовами були: "Наука, освіта, культура США", "Американська та англійська школа живопису" та ін.; огляди літератури для учнів старших класів і студентів вишів "Навчання за кордоном". Крім того, працівники науково-методичного відділу підготували **інформаційно-аналітичні огляди** "Чорнобиль: погляд через чверть століття", "Екопросвітницька діяльність бібліотек Житомирщини в 2010 році" й інші.

Методисти Дніпропетровської ОУНБ на основі проведеної аналітико-прогностичної роботи щодо статистичної і інформаційної звітності ЦБС області, інших спеціальних і спеціалізованих бібліотек за підсумками роботи 2009 р. запропонували два **інформаційно-аналітичних огляди**: "Бібліотеки Дніпропетровщини в цифрах: рік 2009", "Публічні бібліотеки області: рік 2009". Ці інформаційні продукти розраховані на керівників бібліотечних закладів

області, а також працівників органів місцевої влади та управління. Безпосередньо у секторі рідкісних і цінних документів проведено чотирнадцять оглядів літератури під час експертизи та тематичних виставок.

Тернопільська ОУНБ використовувала **інформаційні огляди** як форму популяризаторської роботи. Зокрема, у 2010 р. для студентів Тернопільського національного педагогічного університету імені В. Гнатюка проводилися інформаційні огляди українських і російських часописів "Вітчизна", "Дніпро", "Новый мир" тощо. На основі щорічного аналітичного дослідження видано друком **аналітично-статистичний огляд** "Публічні бібліотеки Тернопільщини: рік 2012", до якого увійшли матеріали щодо розвитку мережі книгозбірень області, стану бібліотечних фондів, ефективних форм обслуговування користувачів та ін. [4, арк. 53].

Ще одним різновидом цієї продукції є **оглядові довідки**. Зокрема, працівники Львівської ОУНБ за матеріалами преси та інтернет-джерел підготували довідку "Він став великим, бо не боявся стати на коліна перед Богом. Іван Павло II у Львові (2001 р., 2011 р.)". Документ висвітлює важливу подію краю — візит Папи Римського Івана-Павла II в Україну, зокрема його перебування у Львові. Зміст довідки досить цікавий та різнобічний, адже містить уривок з промови понтифіка і розповідь про заходи, які проходили на Львівщині до 10-річчя його першого візиту до нашої держави; супроводжується ілюстративними матеріалами, списками літератури.

Спеціалісти Закарпатської ОУНБ щомісячно впродовж 2010—2014 рр. готували **оглядові довідки** "Хроніка культурного життя Закарпатської області".

Працівники відділу наукової інформації і бібліографії Миколаївської ОУНБ кожен місяць упродовж 2010—2011 рр. видавали за матеріалами періодичних видань аналітичні реферативні огляди "Панорама культурного життя України" та "Актуальні проблеми нашого життя". Крім того, протягом 2010—2014 рр. щомісячно виходили аналітичні реферативні огляди "Хроніка культурного життя Миколаївської області". Ці видання розраховані на широку аудиторію зі всієї України, а не лише певного регіону, що є значним досягненням бібліотеки у справі популяризації власних інформаційно-аналітичних продуктів, залучення читачів до книгозбірень.

Свого часу значну роботу щодо створення та представлення оглядових документів проводила Луганська ОУНБ. На сайті бібліотеки у розділі "Видання" було створено підрубрику "Оглядова інформація", де розміщено "Щотижневі огляди луганської преси" (2000—2012 рр.), "Огляди електронних видань" і "Тематичні огляди". На жаль, через складну ситуацію у регіоні діяльність бібліотеки призупинена, інформація на веб-сайті не оновлюється.

Працівники інформаційно-бібліографічного відділу Запорізької ОУНБ впродовж 2008—2014 рр. готували **аналітичні огляди** "Бібліографічні ідеї та технології", що виходили друком раз на квартал. Цей інформаційний продукт посів постійне місце у видавничій діяльності бібліотеки. У 2011 р. побачив світ **інформаційно-аналітичний огляд** "Інноваційна діяльність у бібліотеках". Проводилися **бібліографічні огляди** різної тематики для студентів і учасників клубів за інтересами.

Комунікаційним каналом доведення інформаційно-аналітичної продукції, зокрема оглядів, до споживачів інформації багато бібліотечних спеціалістів обрали радіо та інші ЗМІ. Зокрема, працівники РДОБ у 2013 р. підготували для програм обласного радіо чотири інформаційні огляди на літературно-історичну тематику: "Помпей Батюшков та його праця "Волинь", "Острозький державний історико-культурний заповідник", "Рівненщина — подорож у глибинку", "Володимир Короленко: життя та творчість".

Сумська ОУНБ постійно готує й надсилає на обласне радіо інформацію із циклу "Сумщина в іменах" про жит-

тєвий і творчий шлях видатних людей регіону. Фахівці Чернівецької ОУНБ імені М. Івасюка протягом 2010 р. провели у радіоефірі сім оглядів літератури.

У 2013 р. на радіо "Лад" Тернопільської облдержтелерадіокомпанії підготовлено чотири огляди літератури з циклу "Час бібліотечної книги на радіо "Лад": "Пам'яті героїв Крутів" (до 95-річчя битви під Крутами), "Книги, що дарують радість душі" (про новинки літератури від видавництва "Свічадо), "Нобелівський лауреат із Тернопільщини", "Новинки художньої літератури у ТООУНБ". Слухачі обласного радіо мали нагоду ознайомитися з оглядами літератури до 150-річчя від дня народження Володимира Вернадського, до 100-річчя з дня смерті Михайла Коцюбинського, до 100-річчя від дня народження Петра Мірчука, до 100-річчя з дня смерті української поетеси, перекладача, громадської діячки Лесі Українки, до 100-річчя від дня народження українського кардіохірурга, ученого в галузі медицини, біокібернетики, дійсного члена НАНУ, директора Інституту серцево-судинної хірургії Миколи Амосова [4].

Розвивається співпраця книгозбірень із телебаченням. Для глядачів каналу "TV-4" працівники Тернопільської ОУНБ у 2011 р. презентували виставку й огляд документів із фонду бібліотеки про перебування Павла Тичини на Тернопільщині: "Павло Тичина і Тернопільщина" (до 120-річчя від дня народження поета).

Плідно співпрацює з телебаченням і Закарпатська ОУНБ, фахівці якої разом із телеканалом "Тиса" підготували бібліографічні огляди нових видань.

Співробітники відділу періодичних видань Одеської ОУНБ щотижнево протягом 2010 р. надавали інформацію до рубрики "В этот день в Одессе..." газети "Одесский вестник"; відділ краєзнавчої літератури і бібліографії готував матеріали для щоденної інформаційної сторінки "Одесский календар" на телеканалах "ГЛАС", "Нова Одеса", "АРТ".

За підсумками проведеного аналізу робимо *висновок*, що оглядові видання є невід'ємною частиною інформаційно-аналітичної продукції ОУНБ. Книгозбірні використовують як традиційні, так і нові форми оглядових матеріалів. Ці документи різноманітні як за назвами, так і за змістом та призначенням. Багато з них є результатами саме інформаційно-аналітичної діяльності бібліотек.

Незважаючи на наведену вище термінологію, що стосується оглядів, у практичній діяльності книгозбірень широко застосовують назву **"інформаційні огляди"**. Припускаємо, що це — бібліографічні огляди нових надходжень, що містять стислу характеристику документів.

За інформаційною складовою бібліографічні огляди або огляди літератури, на нашу думку, є значною мірою не аналітичними, а бібліографічними інформаційними продуктами, оскільки складаються з бібліографічної характеристики документів без певних висновків, оцінок фактів тощо.

Якщо розглядати інформаційні огляди визначних подій краю, які готують працівники ОУНБ, то це, безсумнівно, — інформаційно-аналітичний продукт, оскільки відомості про події акумулюють саме працівники бібліотеки, ретельно аналізують і відбирають за критеріями: найголовніше та найцікавіше. Кінцевий результат формується за певними правилами складання у відповідний документ — інформаційний огляд, в якому автор, крім застосування наукових методів опрацювання первинних джерел — аналізу й синтезу, висвітлює власне бачення теми. Цей документ впевнено можна вважати інформаційно-аналітичним продуктом.

Враховуючи охарактеризовані особливості створення оглядів, підсумуємо, що цей вид вторинних документів користується популярністю серед відвідувачів книгозбірень завдяки можливості отримати готовий інтелектуальний продукт з наведеними висновками та шляхами розв'язання проблеми.

Зауважимо, що створення оглядових документів певного виду властиво багатьом науковим бібліотекам, у тому числі ОУНБ. Однак у практичній діяльності книгозбірень чіткої диференціації цієї продукції немає, навіть за назвами виду підготовленого інформаційного матеріалу, а отже, оглядові документи як вид інформаційно-аналітичної продукції наукової бібліотеки потребують глибокого аналізу й подальшого дослідження.

Список використаної літератури

- Зауважимо, що створення оглядових документів певного виду властиво багатьом науковим бібліотекам, у тому числі ОУНБ. Однак у практичній діяльності книгозбірень чіткої диференціації цієї продукції немає, навіть за назвами виду підготовленого інформаційного матеріалу, а отже, оглядові документи як вид інформаційно-аналітичної продукції наукової бібліотеки потребують глибшого аналізу й подальшого дослідження.
- Список використаної літератури*
1. Блюменау Д. И. Информационный анализ/синтез для формирования вторичного потока документов / Д. И. Блюменау. — Санкт-Петербург : Профессия, 2002. — 240 с.
 2. Дригайло С. В. Бібліотечно-інформаційні продукти і послуги для користувачів наукових бібліотек / С. В. Дригайло // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. — 2010. — № 4. — С. 79—86. — Режим доступу: http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?c21com=2&i21dbn=ujrnp&p21dbn=ujrnp&image_file_download=1&image_file_name=pdf/bdi_2010_4_11.pdf (дата звернення: 03.01.2014). — Назва з екрана.
 3. Захарова І. В. Основи інформаційно-аналітичної діяльності : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / І. В. Захарова, Л. Я. Філіпова. — Київ : Центр учб. літ., 2013. — 335 с.
 4. Звіт про роботу Тернопільської обласної універсальної наукової бібліотеки за 2013 р. / Терноп. ОУНБ. — Тернопіль : [б. в.], 2014. — 72 с. — Режим доступу: http://www.library.te.ua/about/planu_zvity/zvit_2013/ (дата звернення: 03.01.2014). — Назва з екрана.
 5. Інформаційно-аналітична діяльність у сфері державного управління : метод. реком. / [уклад. : О. О. Шумасєва, О. О. Васильєва]; Донец. обл. держ. адмін., Донец. обл. центр перепідгот. та підвищ. кваліфікації працівників органів держ. влади, органів місц. самоврядування, держ. п-в, установ і орг. — Донецьк: [Донец. обл. центр перепідгот. та підвищ. кваліфікації працівників органів держ. влади, органів місц. самоврядування, держ. п-в, установ і орг.], 2012. — 40 с. — Режим доступу: http://www.cpk.donetsk.ua/sites/default/files/images/library/analitichnaya_diyalnist.pdf (дата звернення: 03.01.2014). — Назва з екрана.
 6. Карпенко О. В. Про недоцільність використання дефініції "оглядово-аналітична інформація", "оглядово-аналітичний документ" та "оглядова аналітична діяльність" у термінологічно-категоріальному апараті державного управління / О. В. Карпенко. — Режим доступу: <http://www.dnpb.gov.ua/datas/upload/files/847500115.pdf> (дата звернення 03.01.2014). — Назва з екрана.
 7. Коханова І. О. Особливості створення оглядових документів / І. О. Коханова // Вісн. Харк. держ. акад. культури. — Харків, 2014. — Вип. 42. — С. 155—161. — Режим доступу: <http://www.ic.ac.harkov.ua/RIO/v42/21.pdf> (дата звернення: 03.01.2014). — Назва з екрана.
 8. Кушнарченко Н. М. Наукова обробка документів : підручник / Н. М. Кушнарченко, В. К. Удалова. — 4-те вид., перероб. і доповн. — Київ : Знання, 2006. — 334 с.
 9. Кушнарченко Н. Н. Документоведение : учеб. для студ. вузов культуры / Н. Н. Кушнарченко. — 8-е изд., стер. — Київ : Знання, 2008. — 459 с. — (Серия "Высшее образование XXI века").
 10. Сорока М. Б. Національна система реферування української наукової літератури / М. Б. Сорока ; НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. — Київ : НБУВ, 2002. — 209 с. — Режим доступу: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis64r_81/cgiirbis_64.exe?c21com=2&i21dbn=vfeir&p21dbn=vfeir&z21lid=&image_file_name=doc%2fe0000011.pdf&image_file_download=1 (дата звернення 03.01.2014). — Назва з екрана.
 11. Швецова-Водка Г. М. Вступ до бібліографознавства : навч. посіб. / Г. М. Швецова-Водка. — Київ : Кондор, 2008. — 216 с.
 12. Швецова-Водка Г. М. Документознавство : навч. посіб. / Г. М. Швецова-Водка. — Київ : Знання, 2007. — 398 с. — (Серія "Вища освіта XXI століття").
 13. Швецова-Водка Г. М. Загальна теорія документа і книги : навч. посіб. / Г. М. Швецова-Водка. — Київ : Знання, 2014. — 405 с. — (Серія "Вища освіта XXI століття").
 14. Яценко О. М. Укладання оглядових документів : практ. посіб. / О. М. Яценко; НАПН України, Держ. наук.-пед. б-ка України ім. В. О. Сухомлинського. — Київ : Нілан-ЛТД, 2011. — 84 с. — (На допомогу професійній самоосвіті працівників освітянських бібліотек ; вип. 7).
- В статье проанализированы авторские подходы к определению понятия "обзор", а также его разновидностей с точки зрения научной классификации и практического применения. Охарактеризованы основные виды обзорных информационных продуктов, создаваемых в результате информационно-аналитической деятельности областных универсальных научных библиотек Украины.*
- In the article the authorial approaches to the determination of concept "review" and its variants, both from the point of scientific division and practical application are analyzed. The basic types of survey information foods, which are created as a result of information-analytical activity of regional universal scientific libraries of Ukraine are described.*
- Надійшла до редакції 17 січня 2015 року

В статье проанализированы авторские подходы к определению понятия "обзор", а также его разновидностей с точки зрения научной классификации и практического применения. Охарактеризованы основные виды обзорных информационных продуктов, создаваемых в результате информационно-аналитической деятельности областных универсальных научных библиотек Украины.

In the article the authorial approaches to the determination of concept "review" and its variants, both from the point of scientific division and practical application are analyzed. The basic types of survey information foods, which are created as a result of information-analytical activity of regional universal scientific libraries of Ukraine are described.

Надійшла до редакції 17 січня 2015 року

УДК 001.31:316.77

Оксана Матвієнко,
доктор педагогічних наук,
кандидат технічних наук,
професор кафедри КНУКіМ

Михайло Цивін,
кандидат технічних наук,
професор кафедри НАКККіМ

Предметне поле досліджень у науковій галузі "соціальні комунікації": за матеріалами профільних конференцій

У статті розглянуто предметне поле досліджень наукової галузі "Соціальні комунікації" шляхом аналізу матеріалів профільних конференцій.

Ключові слова: соціальні комунікації, матеріали конференцій, предметне поле досліджень.

Наукові комунікації як сукупність процесів представлення, передачі й одержання фахової інформації є основним механізмом функціонування й еволюції науки, а також необхідною умовою формування і розвитку особистості вченого.

Протягом дев'яти років відбувається становлення наукової галузі "Соціальні комунікації", що постановою Кабінету Міністрів України від 13 грудня 2006 року № 1718 була внесена до переліку галузей науки, з яких може бути